

**По Коледа ще е ясно новото правителство в Берлин. Не очаквам голяма промяна в европейската и външна политика на страната и в частност към България, заяви известният журналист.**

*Сигналът, който дадоха избирателите в Германия на политиците, е стабилност. Това заяви в интервю за Dir.bg доц. д-р Симеон Василев, преподавател във Факултета по журналистика и масови комуникации на СУ "Св. Климент Охридски". Каква Германия оставя на наследника си канцлерът на кризите и компромисите Ангела Меркел, която се задържа на власт в продължение на 16 години? Какви са прогнозите за коалиционно управление в страната и колко дълго ще се пренарежда политическия пъзел? Как ще рефлектира политическата ситуация в Германия у нас... На тези и други въпроси отговор даде известният български журналист.*

**- Г-н Василев, какви са прогнозите Ви - лидерът на Германската социалдемократическа партия Олаф Шолц ще съумее ли да направи коалиция със Зелените и Свободната демократическа партия, които по своему имат много различия?**

- Получава се така, че драмата на големите - СДП и ХДС, ще се определя от драмата на малките - зелените и либералите. Най-вероятно канцлер ще бъде социалдемократът Олаф Шолц. Все пак той и СДП спечелиха изборите, макар и с малко. Даже лидерът на консервативния баварски Християнсоциален съюз (ХСС) Маркус Зьодер заяви, че социалдемократите първи трябва да опитат да съставят правителство в Германия. Т.е. възможна е коалиция между социалдемократи, зелени и либерали. Има възможност и за коалиция между християндемократи, либерали и зелени, но се съмнявам в подкрепата за кандидата на християндемократите Армин Лашет, включително и от собствената му партия. Не изключвам, разбира се, и ново издание на голяма коалиция между СДП и ХДС/ХСС. Много зависи от либералите, които имат традиционна близост до ХДС. Те са били някога техен важен партньор по времето на канцлера Хелмут Кол. Либералите някога развалиха коалицията със социалдемократите по времето на Ханс-Дитрих Геншер и започнаха да управляват с християндемократите. Зелените пък бяха в управлението със социалдемократите по времето на Герхард Шрьодер. Сега времената и условията обаче са други. Съвсем не случайно либерали и зелени, които не са имали най-любезните отношения помежду си, сега първи се срещнаха, за да обсъдят положението и най-вероятно да се разберат как ще подходят към големите партии, които ще наддават за тях.

При всичките тези уговорки не трябва да забравяме, че сигналът, който дадоха избирателите, може да се събере в една дума - стабилност. И ние сме заинтересовани от това, защото политическо сътресение в Германия означава икономически проблеми за всички.

**- Колко дълго ще се пренарежда политическият пъзел в страната?**

- Предстои труден и тежък период. В събота и неделя партийната дипломация в Берлин ще бъде на високи обороти. По Коледа ще е ясно новото правителство в Берлин. Преди това трябва да мине тежкият период на изморителни разговори, тежки преговори и партийни сметки. И най-накрая ще се появи обемист коалиционен договор, който ще може да бъде прочетен само от хора със здрава политическа и юридическа нервна система. Но в него ще бъде разписано всичко.

**- Няма ли това да стопира редица проекти в Европа?**

- Не, не мисля. Няма случай при избори и смяна на властта в Германия или друга страна-членка, европейски проекти да бъдат стопирани. Ако е така, отдавна ЕС да е приключил. Е, нещо може и да се позабави и то за германски проекти, но това ще е за пренебрежимо кратко време.

**- Успя ли Меркел да постигне целта си Германия и Европа да бъдат силни през тези 16 години управление?**

- "Мадам Германия", както французите наричаха Меркел, винаги е демонстрирала, че гледа на Германия изключително от европейска перспектива. Тя, а и всички германски канцлери преди нея, са правили точно това. И политическата икона на социалдемократите Вили Брант, и най-интелектуалният канцлер Хелмут Шмит, и канцлерът на Обединението Хелмут Кол, и "другарят на босовете" Герхард Шрьодер са се вричали в Европа и са слагали в основата ѝ френско-германският мотор. При Шрьодер имаше леко отклонение към Лондон и Тони Блеър, но то се оказа безперспективно. Германските канцлери никога не са отделяли Европа в тяхното мислене или действие и затова германската европейска политика още от създаването на ЕС може да бъде само приветствана. Те всички, включително и Ангела Меркел, имат

един изказ, станал клише: Германия и Европа са двете страни на един и същ медал. И тук нека припомним хладнокръвния европейец Жан Моне, чиято представа за политическо решение предвижда едно просто нещо - да вкара различните национални интереси в черната кутия на европейската интеграция и на изхода да възникне общият европейски интерес.

Меркел беше тази която казваше: "Германско-френското приятелство не може да е за сметка на страните от Централна и Източна Европа." Това беше много важно за нас. Убеден съм, че след Меркел и следващият канцлер ще прави същото. Сега май всички забравихме за трудния път на България към ЕС и кога точно ни приеха, и с чия силна подкрепа. Няма как да не сложим в списъка Ангела Меркел. Приемането на България в ЕС съвпадна с германското Председателство на ЕС от 1 януари 2007 г.

Дали Меркел е успяла, или не е въпрос с много труден отговор. Достатъчно е само да споменем тази шекспирова драма "Брекзит" или която и да е криза, споходила ЕС по времето на Меркел - бежанци, климат, финанси. Коректното е обаче да кажем, че това не може да бъде цел и отговорност само на Меркел, само на Макрон или на който и да е европейски лидер. Отговорност носят всички в Съюза. Това трябва да е цел на всички, за да отговорим коректно. Затова е толкова важно европейският оркестър да не свири фалшиво. Германия е също като огромен коалиционен оркестър, в който трябва да се съчетават интереси на ландове (провинции) и федерация, на коалиционни партии в управлението и т.н. С други думи отговорът на въпроса е: ще го чакаме от историята. Тя в крайна сметка е съдник за успеха на лидерите.

**- След промяната какво да очаква сега Европа и в частност България, която традиционно е и е била свързана с Германия?**

- Не очаквам голяма промяна в европейската и външната политика на Германия, и в частност към България, независимо каква коалиция ще управлява Федералната република. Точно обратното. Очаквам досегашната политика да продължи. Но ще бъде нелеко външнополитическо упражнение - така да демонстрира приемственост, че да се усети и промяната, и традицията, заложената в европейската политика на Германия. Надявам се дипломатическите сетива на България да уловят тези нюанси и да реагират адекватно.

**- С какво ще остане Меркел в политическата история на Европа и Германия?**

- Ще цитирам проф. Герд Лангут, един изследовател на Меркел. Той казва, че "Ангела Меркел е необикновена жена. Никой във федералната германска политика не е израснал от "политическото нищо" толкова бързо и толкова високо". Меркел направи революцията жена да стане осмият канцлер, при това израснала в бившата ГДР. Тя събори своеобразната Берлинска стена на германските политически мъже и направи нещо като интересна среща с историята. Със сигурност ще остане и като канцлерът, който търсеше и намираше консенсуса. И като германски лидер, на който му се случи да има както тежки и драматични отношения с американски президент като Доналд Тръмп, така и сложни отношения с руски президент като Владимир Путин.

**- Какви са Вашите лични впечатления от нея?**

- Като германски канцлер, който имаше добро отношение към България. Като политически лидер, за който най-трудното в психологическата настройка на германците, особено източните, спрямо другите страни бе "да се научат, когато летуват във Франция да се чувстват така добре, както в България". Спокойна, търпелива и земна в отстояването на националния интерес и в синхронизирането на европейския.